

FROSTVIKEN. (Jämtland.)

Frostviken i Jämtlands nordligaste trakt var tidigare kapell under *Föllinge* lappmarkspastorat, hvars prästerskap ett par gånger om året dit gjorde sina ämbetsresor. Ursprungligen hade några normän från Sörlie på 1760-talet där slagit sig ner. Det första kapellet af trä med torn anlades i *Viken* på bonden Lars Danielssons ägor och invigdes 29 juni 1794 af kontr.prosten i Offerdal O. Nordenströrn, men var ej då fullt färdigt.¹ Klockor hade ej ännu anskaffats men skulle rekvireras från Sundsvall. En ny kyrka, den nuvarande, byggdes år 1839 vid Gäddede invid sundet mellan Kvarnbergsvattnet och Håkafotsfjärden 2 mil från det gamla kapellet, som ännu är i användning.²

Genom kgl. bref 1 mars 1841 föreskrefs, att här skulle anställas en särskild predikant, som utom de af församlingen och Föllinges pastor utfästa bidragen tillsvidare skulle få årligen uppbära 200 riksdaler banko ur Lappmarks ecklesiastik-fond.³ Ett

¹ Hdpr. 22/10 1794.

² STFÅ 1907 s. 151; 1911 s. 244; Saxon-Lindström, anf. arb.

³ Norrlands Tidn. 1841, n. 12.

senare kungl. bref 20 apr. 1849 medgaf Frostvikens afskiljande från Föllinge till eget pastorat. Afsöndringen skedde 1 maj 1861, och genom särskild resolution erhöll dåv. kapellpredikanten, som ej aflagt past.examen, rätt att såsom t. f. pastor förestå det nya pastoratet.

I senare tid hafva två kapell, i *Ankarede*¹ och *Sjougnäs*, tillkommit.

KYRKOHERDAR.

1. **Henrik Höglund**, t. f. khde (1861-74), f. 25 apr. 1801 i Lockne s:n och Bleka by af bondeföräldrar. Efter studier i Frösö och Hsand stud. i Upsala 1827, prästv. i Hsand 21 dec. 1828 till komm. adj. i Helgum, nådårspred. och vice komm. 1 juni 1831; t. f. past. därst. 1 maj 1836, t. f. past. i Ramsele 1 jan. 1837; komm. adj. i Tåsjö 1 juni s. å., kapellpred. i Alanäs 24 aug. 1842, erhöll 23 okt. 1846 fullmakt ss. kapellpred. i Frostviken, och fick från 1 maj 1861, då församlingen utbröts till eget gäll, ss. t. f. pastor uppbära hela khdelönen. Åtskilliga historier från skol- och gymnasietiden gingo om honom. Lektor Berlin lär ha kuggat honom i prästexamen, emedan han ej ansåg honom duglig till präst. Men omsider vann H. sitt mål och fick betyg på att kunna bli en hjälplig präst på landet. Han ägde godt minne, men svagt omdöme. En nu afliden prästman, som kände honom, har yttrat: »Skall jag sammanlägga allt det intryck jag fick och alla historier jag hört, så tyckes han hela sitt lif varit en enfaldig jämtsk bondpojke med ett i botten fromt sinne, och hans fel berodde hufvudsakligen af brist på världsvana, som man ej kunde af honom begära, eller pojkaktigt okynne». En historia från hans senare år: Ehuru blott en medelmåttig bondspelman, trodde han sig vara en skicklig fiolspelar. När generaldirektör N. Bennich, känd som utmärkt fiolvirtuos, en gång som landshöfding i Jämtland besökte Frostviken, smickrades Höglund med att bli ombedd att låta höra sig, hvarefter H. trugade landshöfdingen att spela och efter exekutionen yttrade: »Landshöfdingen har goda anlag, det fattas bara öfning». Höglund afled i Frostviken 4 febr. 1874.

G. i Ramsele 25/3 1832 m. *Märta Johanna Strömqvist*, f. i Edsele 21/12 1808, bondedotter, upptagen som fosterdotter af prosten J. Strömqvist i Ramsele.

Barn: *Johan Abel*, f. i Helgum 10/12 1833, sjöman, d. drunknade; *Katarina Elisabet*, f. 6/8 1835, vistades i Frostviken, ofärdig; *Henrik Axel*, f. 12/2 1837, handverkare, torpare under prästgården i Frostviken; *Knut Abraham*, f. 13/12 1838 i Tåsjö, sockerbagaregesäll, sedan timmerarbetare; *Johanna Lovisa*, f. 7/10 1840, reste till Amerika; *Per Efraim*, f. 1/8 1843, sinnesrubbad, d. ung; *Anna Henrika*, f. 23/4 1846, d. ung; *Margareta Ulrika*, gift till Snaasen i Norge; *Sara Brita*, g. m. torparen Erik Ersson i Ström; *Albertina*, ogift.

¹ Se STFÅ 1907, s. 145; 1915, s. 387.

2. **Axel Fredrik Winnberg** (1875-1906), f. 2 apr. 1820 i Oviken, son af majoren vid Jämtlands regem. Joh. Ludvig. W. och Inga Margareta Wasenius. Efter studier i Frösö skola och Hsands gymn. stud. i Upsala ht. 1840; prästv. 11 maj 1843; afl. past. ex. i Hsand 31 okt. 1850; past. adj. i Njurunda 1843; v. komm. i Rätan jan. 1845; past. adj. i Sveg mars 1846, i Nordingrå sept. 1847, i Torp maj 1851; v. komm. i Sundsjö juli 1854, i Hackås nov. 1857; kapellpred. och skollärare i Hotagen 9 juni 1858, tilltr. genast, tillika poststationsföreståndare därst. 1863. Utn. 13 maj 1874 till khde i Frostviken och tilltr. 1 maj 1875. Icke utan beläsenhet, hölls vara en god latinare och väl bevandrad i Svedenborgska litteraturen. Vid fyllda 70 år erhöll han ständigt tjänstledighet 1890 och bosatte sig på en liten egendom i Värmland. Blef anklagad för att hans predikningar saknade allt evangeliskt innehåll och att han år 1878 vid en enskild nattvardsgång i Sjougdanäset utdelat porterblandning i st. f. nattvardsvin. För den förra anklagelsen frikändes han af Svea hofrätt, men för den senare dömdes han att af domkapitlet mottaga skriftlig föreställning med tillagd förmaning, hvilket domslut 5 mars 1884 gillades af Högsta domstolen. Han afled 10 februari 1906 (Minnesteckn. vid prästmötet 1911).

G. 1) 18/10 1860 m. *Kristina Andersdotter*, f. 18/12 1839 i Kälen, Rödön, dotter af hemmansägaren Anders Andersson och Kristina Olofsdotter, d. 12/11 1881.

2) 20/2 1886 m. *Ada Amalia Billqvist*, sjökaptensdotter från Karlstad, f. 4/10 1857.

Barn: *Axel Alfred*, f. 7/11 1861, inspektor i Håsjö; *Inga Kristina*, f. 27/9 1863, g. 8/8 1886 m. handl. Erik Gustin i Gäddede; *Viktor Emanuel*, f. 20/3 1867, stud. 1890, distriktslandtmätare i Orsa; *Alexander*, f. 12/8 1870, handtverkare i Östersund; *Philippus*, f. 14/9 1872, handtverkare darsammastädes. (SPM 1901.)

3. **Adolf Arvidsson** (1908-), f. 28 juli 1847 i Torsås förs. af Kalmar stift; föräldrar: hemmansägaren Olof Arvidsson och Maria Åkesdotter. Efter studier i Kalmar stud. i Upsala ht. 1872; med befrielse från praktisk teol. examen prästv. 9 dec. 1877; afl. past. examen apr. 1883 Tjänstgjort som adj. i Helgum och Arnäs, ss. v. pastor i Gideå, Helgum, Skorped, Ramsele och sist i Frostviken från 26 aug. 1890; här utn. khde 18 juni 1906 m. tilltr. 1908.

G. 18/8 1886 m. *Hilda Katarina Teresia Sundberg*, f. 27/1 1863 i Säbrå, dotter af ombudsmannen vid Hsands sparbank Carl Sundberg och Helena Katarina Iuhr.

Barn: *Hilda Maria Olivia*, f. 8/11 1887 i Ramsele, g. 10/9 1911 m. kammarskr. vid tullverket i Sthm Lars Otto Lindow; *Karl Adolf Viktor*, f. 5/4 1889, revisor i Statskontoret; *Knut Oskar*, f. 8/8 1890, landtmätare i Vimmerby.